

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXXVI. Confessio dimidiata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

consequi, si ex aliquo pacto cum Dæmone virtus, & sanatio proveniat. Ceterum, ut ait Mayol. *sum. tom. 1. exposit. prim. præcepti quæst. nunc. art. 2. §. 8.* hoc non procedit, quando certò constat, aut probabilissimum est actum esse superstitiosum, seu rem esse prorsus vanam, & inutilem, ad talem effectum, ut in casu nostro videtur certum; tunc enim malitia superstitionis intervenit; & protestatio non prodest, cum sit contraria factò. Quinimò quando applicaretur, ad expectandum effectum, & adhiberetur, ut habens vim ad talem effectum interveniret superstitio, & factum protestationi contrarium esset. Proinde ea etiam protestatione præmissa abstinendum est ab applicatione eorum, de quibus dubitatur, an virtutem naturalem habeant, ut ibidem allegatus Mayol. & diximus *lib. 1. cap. 4. num. 11.*

CAPUT XXXVI.

Prop. LIX. ab Innoc. XI. &c.
Confessio dimidiata.

1. PROP 59. Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum Confessos, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magna alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.

Propositio tribuitur Marchantio Tribuni. *Sacram. tom. 1. tract. 2. tit. 7. quæst. 2.* ut refert Cardenas, *disert. 38. cap. 1. n. 5.* Contra quam emanavit decretum Innoc. Nobis, ejusdem occasione, agendum hic erit de causis excusantibus ab integritate materiali Confessionis. Quam dupliciter integram esse posse diximus

lib. 1. cap. 7. num. 3. materialiter scilicet, & formaliter. Materialiter integra censetur, cum, præmissò examine, omnia peccata in Confessione Sacramentali exprimuntur, quæ quis ex præcepto Christi exprimere tenetur: Est verò formaliter integra, cum penitens, præmissa discussione conscientia, ob aliquod impedimentum, vel inculpabilem oblivionem, aliquod peccatum omittit: vel omnia dicit, quæ hic, & nunc potest, cum animo dicendi aliqua suo tempore, & cum dolore universalis de omnibus, de illis etiam, quæ omittit.

2. Quæritur, an Confessio materialiter integra sit sub præcepto?

Resp. Affirmativè, per se loquendo. Ita, qui post discussionem conscientia, omnium peccatorum recordatur, tenetur per se loquendo, omnia, & singula, sive diversa secundum speciem, & circumstantias, sive plura secundum numerum, quæ nunquam confessus est, aperire Confessario. Dixi per se loquendo, quia per accidens, vel propter inculpabilem oblivionem, aut impedimentum physicum, vel morale contingere potest, quod hic, & nunc omnia non narret, nec narrare possit; quo casu Confessio est solum integra formaliter, & non materialiter. Utroque autem modo integra est, dum post discussionem conscientia, & cum dolore formali, & universalis omnium peccatorum, penitens in Confessione exponit omnia, & singula peccata, tam quoad speciem, & numerum, quam quoad circumstantias, speciem mutantés, & aggravantes notabiliter. *Legè Trident. sess. 14. cap. 5.*

(FFF) 2

3. Quæ-

3. Quæritur, an dentur cause excusantes ab integritate materiali Confessionis, sic, ut ad validitatem absolutionis sufficiat sola integritas formalis?

Resp. Affirmativè, sic DD. communiser, afferentes per accidens, aliquando licitè dimidiari Confessionem, cum nimirum datur justa, gravis, & rationalis causa.

4. Sed quæritur, quænam sint cause seu casus, in quibus quis excusatur ab integritate materiali Confessionis?

Resp. Plures DD. assignant, alios propter impotentiam physicam penitentis, & alios propter impotentiam moralem: ex quibus aliquos subnectimus.

I. Propter impotentiam physicam, excusatur infirmus in mortis articulo constitutus, qui ob infirmitatem, qua usu linguæ privatur, non potest ore confiteri, sed solum, vel expressè Sacramentum penitentiae petit, vel implicite, per signa doloris de peccatis exhibita.

II. Qui incipiam Confessionem propter gravitatem morbi perficere non potest, & nisi, uno, vel altero peccato narrato, absolvatur, periculum est, ne morte præventus sine absolutione decedat.

III. In mortis imminente periculo, aut incendio, naufragio, periculoso conflictu, ruina, &c. Es tunc potest Sacerdos, audito à singulis uno peccato, omnes simul absolvere, dicendo: *Ego absolvo vos, &c.* Layman, lib. 5. tract. 6. cap. 3. num. 10. Cabanis, lib. 3. cap. 11. Du-hamel, Felix, Antonius à Spiritu Sancto, & alii.

IV. Dum mutus, vel vir valdè balbu-

tientis linguæ, signis confitentur eo modo, quo possunt.

V. Dum, qui, morali adhibita diligentia, & debito examine præmissi, inculpabiliter alicujus peccati obliviscuntur.

5. Propter impotentiam moralem excusantur:

I. Puella, quæ rationabiliter, & non levi fundamento timet à Confessario sollicitari, si peccatum carnis ei in Confessione aperiar. Fundamentum judicandum esset nota malitia, & proclivitas Confessarii ad Venerem.

II. Si certò prævideretur, Confessarius violatus sigillum, propter quod grave malum in bonis vitæ, honoris, & fortunæ irammineret. Sed hæc duo pericula non debent ita facile fingi. Quilicius, 3. art. 1. num. 15.

III. Necessitas servandi sigillum Confessionis alienæ: ut, si Confessarius, qui audivit Confessionem alterius, non possit sine violatione peccatum suum confiteri.

6. In his casibus licet dimidiare Confessionem, sed tria debent concurrere.

I. Ut alius Confessarius haberi non possit, nec Confessio differri.

II. Si malum, quod prudenter timetur, certum sit, & indebitum, ac extrinsecum Confessionis, Propterea non est satis timor, quod Confessarius timeat penitentem pro peccatore; nec damnum, quod penitens timet subire ex sibi imponenda à Confessario obligatione restituendi, famam, vel rem furto ablatam; quia primum non est extrinsecum Confessionis: nec secundum
ind

indebitum, sed obligationi integritatis anaexum.

III. Quod Penitens proponat omnia confiteri, cessante periculo.

7. Sed quaeritur, *urget necessitas, ut Sacerdos celebret, vel Laicus communicet, non adest alius Confessarius, quam cum ordinaria jurisdictione sine facultate super reservata; petitur, an possint licite dimidiare Confessionem, & confiteri solum non reservata, omissis reservatis, quorum etiam sunt rei?*

Resp. Negativè, sed debent eidem, tam reservata, quam non reservata confiteri: praeceptum enim de integra Confessione per se obligat, non modò ad eam formaliter, verum etiam ad materialiter integram. Omitto, quod confiteri omnia, pertinet ad dignitatem Sacramenti Eucharistiae. Dixi per se, quia per accidens propter impotentiam physicam vel moralem, à materiali quis excusari potest ex dictis.

Verùm dàmnum, aut infamiam, quae certò imminet, debet prudenter timeri ex Confessione: ex Confessione autem reservati, infamia, aut scandalum non timetur, sed ex omissione celebrationis, aut Communionis, ergo non habetur causa, excusans ab integritate materiali Confessionis, sed debent aperiri tam non reservata, quam reservata. Et ita ab omnibus absolvuntur: directè à non reservatis: indirectè à reservatis: & ita non dimidiatur Confessio.

8. Sed quaeritur, *de quo peccato verificatur esse directè absolutum, & de quo indirectè?*

Resp. Illud dicitur directè absolutum esse, quod cum dolore, &c. exponitur Confessario, habenti legitimam facultatem in illud: illud verò indirectè, quatenus absolvitur ratione concomitantiæ cum peccato directè absoluto. Quod solet contingere.

I. In peccatis inculpabiliter oblitis: habet Petrus tria peccata, confitetur duo, obliviscitur tertio: non, quia examen sufficiens non prae miserit, sed, quia non recordatur: absolvitur à tertio indirectè, ex vi absolutionis, directè cadentis super duo explicitè Confessa, cum non possit unum peccatum sine alio remitti; nam gratia sanctificans omnia expellit: habetur ex Trid. sess. & cap. cit. constat enim nihil aliud in Ecclesia à penitentibus exigi, quam, ut postquam quisque diligentius se excusserit, & conscientia sua sinus omnes, & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum, & Deum suum mortaliter offendisse meminerit: reliqua autem peccata, quae diligenter cogitanti non occurrunt, in universum, eadem Confessione inclusa esse intelliguntur. Sed onas habet confitendi oblita, cum ipsorum recordatur, ut ab eis directè absolvatur; aliàs novum peccatum committit.

II. Cùm, urgente necessitate celebrandi, vel communicandi, quis confitetur Confessario ordinario, tam non reservata, quam reservata, nam tunc à reservatis absolvitur, non directè, quia ea non cadunt sub jurisdictione Confessarii, cum ad ea facultatem non habeat, sed indirectè, ex vi absolutionis datæ à non reservatis, cum onere, ut postea accedat ad habentem facultatem super reservata, ut ab eis directè absolvatur; cui solum sufficit, ut confiteatur ipsa re-

servata, non verò alia: à quibus fuit directè absolutus.

9. Sed quid, si casus sit annexa excommunicatio reservata, & non est tempus obtinendi facultatem, nec differri potest Confessio propter grave scandalum, & infamiam?

Resp. Pariter tunc Confessarius potest absolvere directè à peccatis non reservatis, & indirectè à reservatis, sed à censura absolvere nullo modo potest (excipio articulum mortis), quia absolutio à peccatis est diversa ab absoluteione à censuris, exigens diversam jurisdictionem: ideo in casu penitens remanet à peccatis absolutus, à non reservatis directè, & indirectè à reservatis, sed censura ligatus.

Et ita à peccatis absolutus potest in circumstantia scandali, & infamiae licitè celebrare, aut communicare, quia est ex isto capite rectè dispositus; nam absolutio à peccatis, & infusio gratiae potest per accidens haberi, remanente censura: cum gratia non sit inconspicibilis cum censura: ut, si ex inculpabili ignorantia penitens censuram non confiteatur: vel Confessarius ex oblivione, aut aliter, solum à peccatis absolvat. Ergo etiam, si in casu urgentis necessitatis celebrandi, aut communicandi, penitens confiteatur Sacerdoti impotenti absolvere à censura reservata: quia lex Ecclesiastica censuram imponens, non praesumitur obligare cum tanto detrimto. Quo casu celebrans non fit irregularis. Felix tom. 3. nu. 291. lib. primo. cap. 33. num. 44.

10. Sed dices, ergo excommunicatio non privat usu, & perceptione Sacramentorum.

Resp. Negando consequentiam, per se loquendo; illis privat ex cap. cum illorum & cap. Si quis de sent. excom. Per accidens autem potest non privare, ut, cum sine scandalo, & infamia non potest celebratio, & communicatio omitti. Ecclesia enim per excommunicationem (si sit occulta) non intendit privare peccatorem bonis famae, vitae, & honoris, ut dicit Illung. tract. 6. disp. 6. quest. 4. ap. 2. 1. num. 137. Sed, si, cum urget necessitas celebrandi, & communicandi, & hoc non possunt sine infamia, & scandalo committi, non possent penitens confiteri, ut communicaret, propter defectum Sacerdotis potentis solum à peccatis absolvere, non verò ab excommunicatione reservata, privaret bonis, famae, & honoris, quandoquidem penitens non confitendo, & non communicando incurreret jacturam famae, & optimè estimatiois apud adstantes. Propter hoc De la Cruz de excom. art. 2. num. 6. dicit, quod excommunicatus occultus, in Confessione integrè, & cum dolore se accusans, in illis casibus reciperet Sacramentum, & gratiam, sed non reciperet de Indulgentiis: extra verò necessitatis casum nec communicare, aut celebrare posset, sed remaneret sacris privatus, licet antea.

Sed advertas: 1. Haec non vertitur in censura sit publica, quia potius foret scandalum, si celebraret, vel communicaret juxta dicta cap. prac. num. 23.

II. Debere Confessarium, absolventem à peccatis penitentem, censura reservata ligatum, priusquam absolvat, ab eo exigere promissionem, vel juramentum juxta dicta cit. lib. 6. 2. n. 13. de comparat.

do per se, vel per alium, coram Superiore, quam primum potest, de stando mandatis Ecclesiæ, & satisfacienda parte, si censura lata est ob casum, quo fuerit pars læta: ut ab ipso recipiat absolutionem directè à casu, à quo fuit indirectè absolutus, & à censura, à qua absolutus nullo modo fuit.

11. *Quæritur, pœnitens habet casum ignorans esse Reservatum, confitetur ipsum Confessario ordinario, tamquam si non foret reservatus, deinde intelligit esse Reservatum, quid post notitiam agendum est?*

Resp. Si pœnitens aliud peccatum non exposuit, sed solum ignoratum reservatum, ab eo nec directè, nec indirectè absolvitur ex defectu jurisdictionis, & materiæ, super quam cadat absolutio directæ: bona fides ipsum excusat à sacrilegio, non verò, quin, ad præ notitia reservationis, debeat ipsum iterum exponere coram Confessario habente facultatem. Vide dicta lib. 1. c. 8. n. 11.

12. *Quæritur, die Dominico ad lucrandam Indulgentiam frequens pœnitentium copia adit Templum S. Francisci, in quo non est nisi unicus Confessarius, qui, si velit omnium confessiones materialiter integras audire, plures erunt in necessitate discedendi inconfessi, & quin Indulgentiam lucentur, immò cum periculo non redeundi ad confessionem per multum tempus: petitur, an Confessarius possit ad satisfaciendum singulis, eorum Confessiones dimidiatas audire, imposito onere, quod postea redeant re-qua confessuri?*

Resp. Negativè; nec circumstantia adjuncta de periculo non redeundi est causa sufficiens ad dimidiandam Confessionem, quæ semper verificatur, quod

dimidiatur Confessio propter concursum, & multitudinem pœnitentium, & ne ceteris desit occasio confitendi, quod non licere dixit Innoc. in suo decreto. Maxime, quia periculum non redeundi ad confessionem, oritur à prava ipsius pœnitentis voluntate, nullus autem dicitur, quod quis possit confessionem dimidiare propter suam depravaram voluntatem; aliàs plurimæ confessiones dimidiarentur, & sacrilegè, ac invalidè fierent: quia plures, & præsertim illi, quibus durum est occasiones peccandi relinquere, capta occasione, illis diebus ad Confessiones accederent, in quibus Confessarii non possent eos interrogare, & cognoscere, quomodo à tempore ultimæ confessionis se gesserint, an meliores, an deteriores facti fuerint, an peccandi occasiones effugerint, quando in peccato perstiterint, an propositum non peccandi habeant, &c.

13. *Quæritur, an causa dimidiandi confessionem reputetur manifestatio complicitatis, cum scilicet non potest Pœnitens suum peccatum explicare, quin complicem manifestet; casus est: mulier peccat cum Sacerdote in loco, in quo alius Sacerdos non est, quam is, cum quo peccavit, & Parochus, qui, si illa significet se cum Sacerdote peccasse, in cognitionem complicitatis devenit?*

Resp. Vide lib. 1. cap. 18. n. 25. Ubi diximus teneri pœnitentem ad confitendum tale peccatum, dum præceptum Confessionis, vel Communionis instat, & non adest alius Sacerdos, cui complex ignotus sit, (nam si adesset, teneretur illum Confessarium adire, atque ita consulere æstimationi complicitatis, & simul integritati materiali confessionis)

Est

Est sententia communior cum D. Bernar-
do cap. ult. de formul. honesta vita : de nullo
prorsus, ait, sinistre loquaris, quantumcumque
sit verum, vel honestum, nisi in confessione :
& hoc, ubi aliter non potes manifestare pec-
catum tuum. Et Durandus scripsit : ho-
mo in confessione debet famam alterius custo-
dire, quantum potest, suam tamen conscien-
tiam tenetur purgare, quantum debet. Ideo,
si nullum aliud grave damnum complici
immineat, quam sola notitia, & infamia
apud Confessarium, peccatum taceri
non potest. Cabasur. lib. 3. cap. 11. num.
3. Du-hamel de panit. disert. 3. cap. 5.
Felix tom. 1. num. 3110. Maltr. disput.
II. num. 185. Maximè, quia majoris
momenti bonum est conservare integri-
tatem Confessionis, à Christo Domino
præceptam, & necessariam ad valorem
Sacramenti, quam non infamare pro-
ximum apud solum Confessarium, sigil-
lo confessionis obstrictum ; si tamen
infametur, quod negamus per dicta
loco cit.

CAPUT XXXVII.

Prop. LX. ab Innoc. XI. &c.
Propositum emendationis.

1. Prop. 60. Penitenti, habenti consuetu-
dinem peccandi contra legem Dei, natu-
rae, aut Ecclesiae, et si emendationis spes nulla
appareat, nec est neganda, nec differenda abso-
lutio, dummodo ore proferat, se dolere, & pro-
ponere emendationem.

Quod habenti consuetudinem peccan-
di, ubi nulla spes emendationis appareat,
non sufficiat, ut ei non negetur, aut non
differatur absolutio à peccatis, quod ore

dicat, doleo, & propono in futurum à
peccatis abstinere, est certum ex decreto
Innoc. Juxta quod pro praxi non pauca
sunt resolvenda, respicientia peccatis
consuetudinariis patrata, dolorem ab eis
exhibitum, & propositum non peccatis
verbis expressum.

2. Quæritur, quid sit propositum, quid sit
promissio?

Resp. Propositum est voluntas facien-
di, aut non faciendo aliquid pro futuro.
promissio autem est voluntas se obligan-
di alteri ad aliquid faciendum, vel omitt-
endum. Prout latè DD. ubi agunt de
voto. De quo lib. 3. cap. ult.

Hinc observa: 1. Quod promissio in-
volvit propositum: quia nunquam fit
promissio vera, quin sit voluntas facien-
di, vel non faciendo, quod promittitur,
aliàs, si promitteres sine animo facien-
di, mendax esses, & peccares contra verita-
tatem: voluntas autem faciendo aliquid
non includit promissionem, seu volunta-
tem se obligandi.

2. Quod, qui promittit aliquid facere,
& simul habet animum faciendo, non
mentitur, quia contra mentem non lo-
quitur; sed, si postea non implet, peccat
contra fidelitatem, & datam fidem.

Ex quibus sequitur, penitentem, qui
ore dicit se habere propositum, & volun-
tatem amplius non peccandi, si volunta-
tem illam non habet, falsum dicere, &
mentiri; nam verba menti non respon-
dent, cum ipse cognoscit se ea volunta-
te carere, quam verbis habere affirmat;
consequenter mortaliter peccat, & facta
confessionem sacrilegam: de quo se se-
culari debet in sequenti.

3. Quæ-